

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การคุ้มครองสิทธิของนักแสดงตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์
2537: ศึกษากรณีนักแสดงละครโทรทัศน์
ชื่อผู้เขียน : นายเอกรัตน์ สารสุข
ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา : 2546

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รองศาสตราจารย์ ดร. มัลลิกา พินิจจันทร์ ประธานกรรมการ
2. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) สุชาติ ธรรมมาพิทักษ์กุล

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาถึงหลักกฎหมายเกี่ยวกับลิขสิทธิ์และสิทธิของนักแสดงตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 (2) เพื่อศึกษาถึงหลักกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิของนักแสดง (3) เพื่อศึกษาถึงหลักกฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิของนักแสดง (4) เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายที่มีอยู่เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และรับรองสิทธิของนักแสดงตามกฎหมายลิขสิทธิ์ จากการศึกษพบว่า ในการแสดงนักแสดงจะต้องฝึกฝน ฝึกซ้อม และต้องใช้ความสามารถ ความวิริยะ อุตสาหะ และเป็นงานศิลปะที่เป็นการแสดงออก ซึ่งความคิดและสุนทรียภาพ แต่เนื่องจากเทคโนโลยีของสื่อที่มีการแพร่เสียงแพร่ภาพออกสู่สาธารณชนได้โดยง่าย การให้ความคุ้มครองสิทธิของนักแสดงเฉพาะการบันทึกการแสดงสด และการได้รับค่าตอบแทนในกรณีมีการนำสิ่งบันทึกเสียงเผยแพร่ต่อสาธารณชนจึงมีอุปสรรค โดยเฉพาะการแพร่เสียงแพร่ภาพทางโทรทัศน์ มีการแข่งขันกันอย่างสูงและผู้ชมสามารถชมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

การที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ได้บัญญัติให้งานโสตทัศนวัสดุ และงานแพร่เสียงแพร่ภาพ ซึ่งเป็นสิทธิข้างเคียงตามหลักกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา โดยทั่วไปให้เป็นสิทธิในลักษณะของงานอันมีลิขสิทธิ์ และแยกสิทธิของนักแสดงออก

โดยไม่ถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ เมื่อพิจารณาการให้ความคุ้มครองสิทธิของนักแสดง ได้รับความคุ้มครองเกี่ยวกับบันทึกการแสดงนั้นจะต้องเป็นการแสดงสด และการได้รับค่าตอบแทนจะจำกัดเฉพาะการนำสิ่งบันทึกเสียงไปเผยแพร่ ผลจากการแยกความคุ้มครองทำให้เกิดปัญหาในการให้ความคุ้มครอง หลายประการเช่น กรณีที่การแสดงสดมีผู้แสดงหลายคน อำนาจฟ้องในกรณีละเมิดสิทธิของนักแสดง การลักลอบบันทึกการแสดงสดเพื่อเป็นการชมเพื่อตนเอง การโอนสิทธิของนักแสดงกรณีการแสดงมีหลายคน สิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทน การละเมิดสิทธิ และสิทธิของผู้สร้างสรรค์ในงานแสดงสดเกิดการทับซ้อน

นักแสดงเป็นผู้ใช้ความริเริ่มสร้างสรรค์ บรรยายงานวรรณกรรมออกมาเป็นบทบาทที่สมจริง โดยมีผู้กำกับบทเป็นผู้ควบคุมลำดับแห่งการถ่ายทอด ซึ่งเป็นคนละส่วนกับงานวรรณกรรม นักแสดงมิได้เป็นเพียงตัวกลางนำเสนอหรือถ่ายทอดงานเท่านั้น แต่ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 44 ให้ความคุ้มครองสิทธินักแสดงเฉพาะการแสดงสดเท่านั้น โดย มิได้บัญญัติไว้ว่าการแสดงสดนั้นมีความหมายอย่างไร ทำให้มีผลกระทบต่อนักแสดงเพราะเมื่อพิจารณาจากลักษณะของละครโทรทัศน์แล้ว กฎหมายไม่ถือว่าการแสดงละครโทรทัศน์เป็นการแสดงสด ทำให้สิทธิของนักแสดงไม่ได้รับความคุ้มครองในฐานะสิทธิของนักแสดงตามมาตรา 44 นอกจากนี้ มาตรา 45 ได้กำหนดสิทธิของนักแสดงในการที่จะได้รับค่าตอบแทนในการที่มีผู้นำสิ่งบันทึกเสียงการแสดงซึ่งได้นำออกเผยแพร่เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้าแล้ว หรือนำสำเนาของงานนั้นไปแพร่เสียงหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยตรง เมื่อพิจารณาประกอบกับลักษณะของการแสดงละครโทรทัศน์แล้วจะเห็นว่า ความคุ้มครองที่เกิดขึ้นจะจำกัดอยู่แต่เฉพาะการนำเอาสิ่งบันทึกเสียงการแสดงไปแพร่เสียงหรือเผยแพร่โดยตรงต่อสาธารณชนเท่านั้น

การให้ความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยนิติกรรมสัญญาและข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม สัญญาระหว่างนักแสดงกับผู้สร้างละครโทรทัศน์หรือสถานีโทรทัศน์ ในความเป็นจริงนักแสดงที่เข้าทำสัญญากับผู้สร้างละครโทรทัศน์หรือสถานีโทรทัศน์อยู่ในฐานะที่มีอำนาจต่อรองที่ต่ำกว่า อีกทั้งข้อสัญญากำหนดที่ห้ามมิให้นักแสดงรับแสดงละครโทรทัศน์ หรืองานแสดงอื่น ๆ กับผู้สร้างละครโทรทัศน์หรือสถานีโทรทัศน์อื่นในระหว่างอายุของสัญญา ซึ่งข้อสัญญาดังกล่าวมีลักษณะที่เป็นการจำกัดการสิทธิหรือเสรีภาพในการประกอบอาชีพการงาน หรือสิทธิในการทำนิติกรรมที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการงานซึ่งมีลักษณะเป็นการจำกัดการแข่งขันที่เป็นธรรมด้วย

นอกจากนี้วิทยานิพนธ์ยังได้เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิของนักแสดงด้วย

Thesis Title : The Protection of Performers' Right under Copyright
Act. B.E. 2537: A Case Study of Television Actors

Studen's Name : Mr. Eakarat Sarsukh

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2003

Advisory Committee:

1. Assoc Prof. Dr. Mallika Piniychan Chairperson
2. Prof. Suchart Thammapiatagkul

The thesis objectives are as follows: (1) To study the principle of law related to copyright and performers' rights according to the Copyright Act B.C. 1994. (2) To study the principle of International Law concerning performers' rights. (3) To study the principle of Foreign Laws concerning performers' rights. (4) To study the guidelines in improving, amending the existed law to create fairness and to guarantee the performers' rights according to Copyright Law. From the study, it is found that performers try hard, practice, using their talent and industrious. It is the art that reveals creativity and eloquence but due to the media technology made broadcasting of voice and motion became easy. This causes the obstacle for performers to protect their rights in live performance and in the issue of monetary pay in the case that the pre-recorded performance is publicized especially in television and motion broadcasting

where the competition is intense and the audience is able to enjoy such performance without any expense.

Copyright Act B.C. 1994 provides that audio visual work and voice/motion broadcasting are the neighbouring right according to Intellectual Property Law is generally the right as of the copyright work and separate performers' rights without consider the work as a copyright work. Considering the protection of performers' rights, which is protected limit to the live performance and is paid only when such record is broadcasted. Consequently, the separation of protection has caused problems in such a case that the live performance consisted or performed by various performers. The right to proceed the court prosecution when the performers' right is infringed. The stealing act of recording live performance for personal viewing. The transference of right in such a case that there are multiple performers, the right to be paid, right infringement and creator's right in the live performance was redundant.

Performers initiate creativity, describe story and transfer it into truthful characters with the role director who takes control of performance order, which is different from literal work. Performers are not only the media who present and perform their work but according to Copyright Act B.C. 1994 section 44, it protect the right of performers exclusively in live performance. The section of the Act does not provide the exactly definition of the so-called live performance. This effects performers as when considering from the appearance of T.V. drama. Law does not consider the T.V. drama as a live performance.

From the above-mentioned of Section 44, cost the right of performers to be unprotected as it should be. Moreover, Section 45 has specified that the trade objective in publicizing the performance or the pre-recorded performance. When we carefully consider the characteristic off T.V. drama, it is obvious that the protection will actually occur only when such pre-recorded work is publicized directly to the public.

Provision of the protection of law concerning juristic act and unfair contract between performers and creators or television broadcasting station, is in fact the contracting performers are in the inferior bargaining power. Moreover, clauses in contract prohibit performers not to accept any T.V.drama or any performance offer by other T.V. creators or T.V. station during the period of contract validation. Such clause leads to the restriction of rights and freedom for the performers to earn their living or rights to do the juristic actr concerning their career which is characterized to be the limitation to the fair competition.

In addition, the thesis also presents the guidelines for the law improvement to preteck the performers' rights.